

NYÍRSÉGVÍZ Nyíregyháza és Térsége Víz- és Csatornamű Zrt.

4401 Nyíregyháza, Tó u. 5. Pf.: 290. ■ Tel.: (42) 523-600 Fax: (42) 523-610

**2009. ÉVI HATÓSÁGI IVÓVÍZ-SZOLGÁLTATÁSI
ÁRJAVASLAT**

Készítette:

Varga Edina
kontrolling csoportvezető

Nyíregyháza, 2008.10.14.

Ellenőrizte:

Szabó Istvánné
gazdasági vezérigazgató-helyettes

Nyíregyháza, 2008.10.14

Előterjesztő:

Móricz István
vezérigazgató

Nyíregyháza, 2008.10.14.

Jóváhagyta:

NYÍRSÉGVÍZ Zrt. Közgyűlésének
30/2008. (XI.03.) sz. határozata

2009. évi hatósági ivóvíz-szolgáltatási árjavaslat

Korábbi döntések

Az ármegállapítási mechanizmus 2009. január 1-jétől történő alkalmazásáról a 2007. novemberi Közgyűlés döntött.

E határozat figyelembevételével a 2008. szeptemberi Közgyűlésre előkészítettük azokat a döntéseket, amelyek meghozatala a 2009. évi díjak fedezetének megállapítása szempontjából a tulajdonosok kompetenciakörébe tartoznak. E döntések és az ármegállapítási mechanizmus szabályainak alkalmazásával a következő előkészítő munkákat végeztük el:

- a 2009. évi hatósági áras szolgáltatás, az ivóvízellátás **fedezeti összegének** megállapítását,
- a 2009. évi **értékesített mennyiségek** prognosztizálását,
- fedezeti összeg alapján ágazatonként **több díjvariáció** előkészítését, amely az alapidj, változó díj arányban tér el egymástól.

A 2009. évi ivóvízellátás tevékenység fedezeti összegének megállapítása

A fedezeti összeg számítását az ármegállapítási mechanizmus elfogadott metodikája alapján végeztük el. Számításokat végeztünk a 2008. évben várható költségek és ráfordítások alakulására, megterveztük az év hátra lévő időszakában előreláthatóan felmerülő költségeket és ráfordításokat.

➤ A működési és karbantartási költségek alakulása

A 2009. évre vonatkozó tervben a költségek közül azokat a működési (üzemeltetési) és karbantartási költségeket, amelyek változása a 2009. évben várható nemzetgazdasági változásoktól függ, **valorizáltuk** az elfogadott ármegállapítási mechanizmusban jóváhagyott, tervezett indexekkel, amelyek kifejezik a 2009. évi ár, illetve bérköltség változásokat. A valorizációs indexeket a rendelkezésünkre álló szakértői jelentések, közlemények alapján, egyeztetve érintett szakmai szervezetekkel - terveztük meg.

Az indexek tervezésekor elsősorban az állami költségvetés betérjesztése kapcsán nyilvánosságra hozott információkat használtuk fel. Időközben - a nemzetközi pénzügyi válság eseményeinek hatására - a már betérjesztett állami költségvetés második, illetve harmadik változata is benyújtásra került. A cég Igazgatósága október 13-i és október 21-i ülésén is értékelte az aktuális információkat, és úgy döntött, hogy a közművek folyamatos, biztonságos működtetését tekinti elsődlegesnek, és az eredeti menetrend szerint folytatja a hatósági ár megállapításának előkészítését. A nemzeti össztermék és a háztartási fogyasztás csökkenése várhatóan magával vonja az értékesítés visszaesését. A csökkenő értékesítés növeli a fajlagos önköltséget. A **közművek működtetése** a magas állandó költségek és a folyamatos rendelkezésre állás miatt a **kapacitáskihasználtság csökkenése esetén sem jár érdemi költségmegtakarítással**.

Az **anyagköltségek** indexálásánál a továbbfelhasználásra termelő ágazatok árindexét használjuk. Az ipari belföldi értékesítés árindexét, amelyet az igénybevett és egyéb **szolgáltatások** indexálására használunk, a jövő évi infláció előrejelzéséhez igazítottuk.

Kockázatot jelent a várható **energia árváltozás**, amelyre még nincsenek hivatalos előrejelzések, ám begyűrűzésük az ipari termelés ágazataiba befolyásolhatja az inflációs várakozásokat.

A villamos energia hatósági ára már 2008. évben megszűnt a nagyfogyasztók számára. Társaságunk ez évben is közbeszerzési eljárásón választotta ki a legkedvezőbb ajánlatot tévő szállítót, s így sikerült 2008. évben a tervezett, 20 %-os növekedési mértéken belül tartani az energia költséget. Mivel az előterjesztés készítésének időszakában zajlanak a 2009. évi szállításokra vonatkozó áram árverések, a termelői árakról sincsenek érdemi információk. Ez évben újra meghirdettük a közbeszerzési pályázatot, amelyen el fog dőlni a villamos energia 2009. évi beszerzési ára, így erre, és az emellett felmerülő rendszerhasználati díjakra szakmai körökben ismertetett árváltozást prognosztizálunk. Ennek mértéke - hasonlóan más vízi közszolgáltatók ártervéhez – átlagosan 17 %. Mivel a vásárolt villamos energia költségei az összes költség 10 %-át is meghaladják, a 2009. évi díjfedezetre is jelentős hatása lesz az áremelésnek.

A **keresetek** változása a költségvetés irányszámain kívül az országos érdekegyeztetési tárgyalások kimenetelétől is függ, ennek mértékét a 2009. évi üzleti tervben véglegesítjük.

Az **egyéb személyi jellegű kifizetésekre** az ipari értékesítés árindexét használtuk tartalma alapján.

Az ármegállapítási mechanizmus lehetővé teszi a **működési terület bővülése** esetén, illetve jelentős, a meglévő működési területen üzembe helyezendő **új létesítmény** esetén, hogy annak költségeit - mivel az ármegállapítás alapjául szolgáló bázis időszakban nem szerepelt - egyedileg számított várható költségekkel tervezzük meg, ahol a meglévő terület jellemző fajlagos költségei szolgálnak alapul a számításokhoz. Ilyen, egyedileg tervezett terület, létesítmény a 2009. évi tervszámításainkban **nem szerepel**, mivel további területi integrációról az előterjesztés készítésének időszakában **nincs döntés**, és 2009. évben a meglévő működési területen sem várható még olyan jelentős létesítmény üzembe helyezése, amelynek költségei 2009. évben jelentkeznének.

Az ármegállapítási mechanizmus lehetőséget nyújt továbbá az olyan **környezetvédelmi, hatósági díj többletköltségeinek** egyedi tervezésére, amely állami, önkormányzati szintű döntés következményeként többlet költséget generál, ami nem vehető számításba más módon. Ilyen költséggel sem számolunk 2009. évre vonatkozóan, mert az esetleges, a jövő évi költségeket az inflációt meghaladó mértékben érintő jogszabályváltozásról, illetve új értelmezésről **nincs információnk**.

➤ **A tőkeköltségek alakulása**

A fedezeti összeg számításában jelentős, egyedileg számított tétel a tőkeköltségek, amely magában foglalja:

- a társasági tulajdonú, valamint a vagyonkezelésünkben lévő eszközök tervezett **értékcsökkenését**,
- a fizetendő **közmű bérleti díjat**,
- a **nyereség** összegét,

E fedezeti részösszegben szerepelhetne további, elmaradt pótlást, rekonstrukciót szolgáló fedezet is, ám tekintettel a folyamatban lévő közmű beruházási projektekre, illet nem terveztünk 2009. évre.

▪ **Értékcsökkenés, közmű bérleti díj**

A társaság tulajdonában és vagyonkezelésében lévő eszközök értékcsökkenését a cég számviteli politikájában rögzített elvek figyelembevételével, azaz az eszközök bekerülési értéke és várható elhasználódási ideje figyelembevételével számítjuk. 2006-2007. években, miután lehetővé vált az önkormányzati tulajdonú víziközművek vagyonkezelésbe adása,

döntés született a bérleti szerződéssel működtetett közművek vagyonkezelésbe vételére, melynek feltétele a pótlási-felújítási fedezet hatósági árakba történő beépülése.

Ivóvíz szakág vonatkozásában ennek keretén belül megtörténik a Gávavencsellő–Balsa, valamint a buji vízellátó rendszer vagyonértékelése, vagyonkezelésbe vétele és ennek alapján az amortizáció elszámolása és beemelése az árképzési elemek közé.

▪ Nyereség

Az ivóvízellátás, szennyvíz-elvezetés- tisztítás szakmailag elfogadott, minimális nyereségszintje 3 % az árbevétel arányában. Magasabb nyereség tervezhető, ha a beruházási tervek végrehajtása azt indokolja, illetve a részvényesek osztalékra tartanak igényt. Társaságunk szeptemberi **Közgyűlése** úgy **döntött**, hogy a biztonságos gazdálkodást szem előtt tartva 2009. évre az alaptevékenység ágazataiban az **árbevétel arányában 3% nyereség** fedezetét fogadja el mindkét ágazat vonatkozásában.

E döntést a 2008. november 3-i Közgyűlés felülvizsgálta, és tekintettel a pénzügyi válság hatásainak begyűrűzésére, a lakosság teherviselő képességének várható csökkenésére, az ivóvízágazat tekintetében 1%-ra módosította az árbevétel-arányos nyereségszintet. Így az **ivóvízágazatnál** várhatóan **nem realizálódik a biztonságos működéshez szükséges nyereség**, hiszen számításaink szerint már **1%-os értékesítés csökkenés** is 20 millió Ft **bevételkiesést** jelent, ennél nagyobb elmaradás pedig **veszteségessé** teszi az ágazatot.

➤ A 2009. évi értékesített mennyiségek prognózisa

A prognózist a 2007. évi és a 2008. I-IX. havi tényadatok alapján, az adatok elemzéséből levont következtetések figyelembevételével készítettük. Mivel 2007. évben az értékesítés a tervezettnél kedvezőbben alakult, részben az időjárás, részben konjunkturális okok miatt, 2008. évre a bázis évnél kevesebb értékesítést terveztünk. Az eredetileg tervezett mennyiséget növeltük a 2008. január 1-jétől átvett területre prognosztizált mennyiséggel. Az I. félévben az értékesítés az éves időarányos mennyiség alatt alakult, amely nem adott okot aggodalomra, mert más években is ez a jellemző. Július hónaptól azonban **tendenciaszerűen visszaesett** az értékesítés, elsősorban **az ivóvíz értékesítés**, melynek **realitását igazolja** a víztermelés, illetve az ivóvízhálózatba **kiadott ivóvízmennyiség** visszaesése is. Ezért az év hátra lévő időszakára **ezt a tendenciát tekintettük irányadónak**, és prognózisunkban az ivóvíz értékesítést a 2008. évi tervhez képest 240 ezer m³-el csökkentettük.

Megvizsgálva az értékesítés tervezettől történő elmaradását, az elsősorban a lakossági fogyasztásban, ezen belül a bekötési mérővel mért értékesítésben következett be, amely egyaránt magyarázható időjárási okokkal (a rövid kánikulai időszakok mindig bőséges esővel értek véget), mind a lakosság takarékoságával.

2009 évre – az állami költségvetés első változatainak hatására, amely gazdasági növekedést feltételezett – a 2008 évi várható teljesítésnél magasabb mennyiségű értékesítést terveztünk, elsősorban az ivóvízágazatnál. A tervezett **növekedésre** azonban várhatóan **nem kerül sor**, hiszen a költségvetés aktuális változata már a belföldi kereslet és a háztartások fogyasztásának visszaesésével, a nemzeti össztermék csökkenésével számol.

Ennek következtében **számítani kell minden fogyasztói szegmensben az értékesítés csökkenésével**.

Az ivóvíz értékesítés tervezett alakulását az alábbi táblázat szemlélteti.

Megnevezés	2007.	2008.			2009.	
	Tény	Üzleti terv	Átvett terület	Összes terv	Várható	Terv
Ivóvíz értékesítés E m ³	9.687	9.550	841	10.391	10.150	10.300

Szükséges lesz a 2009. évi értékesítési **tervet felülvizsgálni**, hiszen a háztartási fogyasztás csökkenése, az ipari recesszió kihatással lesz az ivóvíz-értékesítésre. Az **üzleti tervben** számolni fogunk e hatásokkal.

➤ **A fedezeti összeg alapján számított díjak**

A fedezeti összeg számításának menetét a Felügyelőbizottság ellenőrizte.

Az ellenőrzött fedezeti összeg kell, hogy képezze a 2009. évi díjbevételt az elfogadott ármegállapítási mechanizmus szerint.

A 2008. november 3-i Közgyűlés az ivóvízdíjak tekintetében az Igazgatóság által javasolt, a Felügyelőbizottság által támogatott díjfedezetet nem fogadta el, annak **fedezeti összegét**, mind a nyereségtartalom (3%-ról 1%), mind az üzemi ráfordítások tekintetében **csökkentette**. Így a díjfedezeti összeg megállapítása, illetve az értékesítés tervezett mennyisége nincs szinkronban: a díjfedezeti összeget a Közgyűlés az állami költségvetés utolsó változata – amely a nemzeti össztermék és a lakossági fogyasztás csökkenésével számol – alapján csökkentette. Az értékesítés mennyiségi terve azonban a korábbi költségvetés optimista változata alapján készült, ez azonban nem került módosításra. Ez az ellentmondás előrevetíti az ágazat veszteségessé válását.

A Közgyűlés döntése alapján az ivóvíz-szolgáltatás **alapdíja** 2009 évben **nem változik**; a **változódíj lakosság esetében 174 Ft/m³ + áfa**; **közületek esetében 200 Ft/m³ + áfa** lesz, az alábbi táblázat szerint:

➤ **A 2009. évi ivóvízdíjak**

Ivóvíz	E m ³	Alapdíj Ft/hó	Változó díj Ft/m ³	Változó díj változás %
Lakosság	7 584	300	174	7,41
Lakosság (előző évi áras)	450	300	162	0,00
Közület	2 266	300	200	6,95
Összesen	10 300			
E Ft				
Díjbevétel=Nettó árbevétel		2 257 526 000		
Árképzésnél figyelembe vehető üzemi ráfordítások		2 234 950 740		
Tevékenység közvetlen üzemi eredménye		22 575 260		
Árképzésnél figyelembe nem vehető egyéb bevételek és egyéb ráfordítások egyenlege		5 242 559		
Üzemi eredmény		27 817 819		

Végül megvizsgáltuk a 2009. évi díjváltozás **hatását a háztartási jövedelmekre** egy statisztikailag átlagos, létszámú családra vonatkozóan. A számítások azt igazolják, hogy a díjváltozás havi hatása a **csak ivóvíz-szolgáltatást igénybe vevő családoknál 98 Ft havonta**.

Változat	m ³ /lakás/hó	Alapdíj Ft/hó	Vízterhelési díj Ft/m ³	Változó díj Ft/m ³	Nettó díj összesen Ft/hó/lakás	Áfa-val növelt díj Ft/hó/lakás víz
Ivóvíz	6,86	300	-	174	1 494	1 792
Változás mértéke a 2008. évi díjhoz képest Ft/hó						+98
Változás mértéke a 2008. évi díjhoz %						+ 5,78%

A költségek növekedésében az **energiapiaci liberalizáció** hatásaként már második évben jelentős elektromos áram áremelést kell elviselni, amelyet hatékonyság javítással nem tud a társaság ellensúlyozni, hiszen a fajlagos energia felhasználásban, a szakmában jelenleg is az elsők között szerepel a hasonló adottságú társaságok között. A bizonytalan gazdasági helyzetben legnagyobb **kockázati tényező az értékesítés mennyisége**: korábban a vállalalkozási, intézményi szféra, most pedig a lakossági fogyasztás visszaesését tapasztaljuk az ivóvíz értékesítésben. **2009. évben számítani lehet visszaesésre.** Mivel az ivóvízellátásban a költség- és nyereségfedezet egyaránt csökkent, **nincsenek tartalékok** az értékesítés visszaesésének kompenzálására. E hatások kezelésére nem alkalmazhatók olyan takarékosági megoldások, amelyek az ellátás színvonalát, például a folyamatos szolgáltatást veszélyeztetnék, és nem kerülhet veszélybe a tervezett fejlesztések megvalósítása sem.

..... Község/Város
Képviselőtestületének
...../2009. (.....) számú rendeletéhez

1. Alapdíj

1.1. Vízmérővel mért fogyasztás esetén

Vízmérő átmérő	Q_{max} m^3/n aránya	Alapdíj 1 óra Ft
		Ivóvíz
13-20	1	300
25-32	3	900
40-50	9	2.700
65-100	33	9.900
150-200	81	24.300

1.2. Egyéb fogyasztás esetén

Lakásonként, vízvételi helyenként 300 Ft

2. Változó díj 2009.01.01.-2009.12.31.

2.1. Ivóvíz szolgáltatás

Lakosság részére 174,- Ft/m³

Közület részére 200,- Ft/m³

3. A kapacitás lekötési díj a mindenkori változó díj 60%-ának megfelelő összeg.

4. A díjak az általános forgalmi adót nem tartalmazzák.

....., 2009 hó nap